

Svar på medborgarförslag om syskons rätt till
förskoletid

24

2021KS562

Kommunstyrelsen

Datum
2022-02-17

Diarienummer
2021KS562 009

Svar på medborgarförslag om syskons rätt till förskoletid

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget om syskons rätt till förskoletid.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 14 oktober 2021 § 187 att till kommunstyrelsen remittera medborgarförslag om syskons rätt till förskoletid. Medborgarförslaget innebär att Härryda kommun utökar rätten till förskola för barn som har en förälder som är föräldraledig med annat syskon till minst sex timmar om dagen, fem dagar i veckan under ordinarie förskoletermin med gällande förskoleavgift. Förslagsställaren hänvisar till att barn med syskon går miste om förskolans innehåll och verksamhet då tiderna för dem begränsas när de får syskon.

Barn ska enligt skollagen (2010:800) från och med ett års ålder erbjudas plats på förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Enligt 8 kap. 6 § i skollagen ska barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga för vård av annat barn erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Härryda kommuns placeringsföreskrifter följer skollagen och i dagsläget har barn vars föräldrar är föräldralediga rätt till 15 timmar i veckan på förskola eller i pedagogisk omsorg. Barn vars föräldrar är arbetssökande har rätt till 20 timmar i veckan på förskola eller i pedagogisk omsorg. Utöver det finns möjlighet att bevilja utökad tid till barn som utifrån enskilda behov skulle gynnas av utökad tid på förskola eller inom pedagogisk omsorg.

Förvaltningens bedömning är att utökad vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetssökande skulle öka barngruppernas storlek under större delen av dagen på kommunens förskolor. Utökade vistelsetider med bibehållen personaltäthet medför ökade kostnader motsvarande 6,7 miljoner kronor. Förvaltningen anser vidare att de barn som har behov av utökad tid redan idag kan erbjudas utökad vistelsetid.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 17 februari 2022
- Medborgarförslag om syskons rätt till förskoletid

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 14 oktober 2021 § 187 att till kommunstyrelsen remittera medborgarförslag om syskons rätt till förskoletid. Kommunfullmäktige uppdrog åt kommunstyrelsen att besluta i ärendet. Förslagsställaren förslår att Härryda kommun utökar rätten till förskola för barn som har en förälder som är föräldraledig med annat syskon till minst sex timmar om dagen, fem dagar i vecka (30 timmar i veckan) under ordinarie förskoleterminer med gällande förskoleavgift (inte avgiftsfri). Bakgrunden till förslaget enligt förslagsställaren är att barn utan syskon får en fördel gentemot de barn som får syskon. Detta då barn som får syskon inte längre är berättigad att delta i förskolans verksamhet i samma utsträckning och att barns rutiner och sammanhang för lärande prioriteras bort. Förslagsställaren menar också att föräldrar ska ha beslutande rätt kring barnets behov av tid på förskolan för sin utveckling och lärande och att man vet att en bra förskola ger en god grund till lärande längre fram i skolgången.

Enligt skollagen (2010:800) 8 kap. 5 § ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Enligt 8 kap. 6§ i skollagen (2010:800) ska barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga för vård av annat barn erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Enligt 8 kap. 7§ i skollagen (2010:800) ska barn erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

Härryda kommuns placeringsföreskrifter följer skollagen och i dagsläget har barn vars föräldrar är föräldralediga rätt till 15 timmar i veckan på förskola eller i pedagogisk omsorg. Barn vars föräldrar är arbetssökande har rätt till 20 timmar i veckan på förskola eller i pedagogisk omsorg. Hur de 15 eller 20 timmarna fördelas över veckan beslutas av rektor då rektor enligt skollagen beslutar om den inre organisationen. Det vanligaste är dock att dessa barn vistas på förskolan fem timmar om dagen, tre dagar i veckan.

Barn till föräldralediga eller till arbetssökande som utifrån enskilda behov bedöms gynnas av utökad tid, kan redan i dagsläget beviljas mer tid på förskola eller pedagogisk omsorg.

Förslagsställaren lyfter specifikt fram barn till föräldralediga med argumentet att det är viktigt för barns utveckling att vistas på förskola och pedagogisk omsorg. Förvaltningen har i svaret även valt att beakta barn till arbetssökande eftersom dessa barn erbjuds begränsad vistelsetid i förskola och pedagogisk omsorg.

Nulägesbeskrivning

I tabellen nedan presenteras statistik över antal barn i förskola och pedagogisk omsorg samt antal barn med föräldrar som är föräldralediga med annat syskon eller arbetssökande. Hämtat ur verksamhetssystemet den 22 februari 2022.

Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg i Härryda kommun	
Totalt antal placerade barn i förskola och pedagogisk omsorg	2 107
Totalt antal barn till föräldralediga och arbetssökande (15h-20h/ vecka)	292
Varav antal barn till föräldralediga (15h/vecka)	260
Varav antal barn till arbetssökande (20h/vecka)	32

Av tabellen framgår att 292 barn erbjuds deltidsomsorg på 15 eller 20 timmar per vecka, vilket motsvarar 14 procent av samtliga barn som är placerade i förskola och pedagogisk omsorg i kommunen.

Omvärldsbevakning

Samtliga kommuner i Göteborgsregionen erbjuder i dagsläget en vistelsetid på 15 timmar i veckan för barn vars föräldrar är föräldralediga. För barn vars föräldrar är arbetssökande erbjuder alla kommuner förutom Härryda kommun och Göteborgs stad en vistelsetid på 15 timmar i veckan. Härryda kommun erbjuder 20 timmar i veckan och Göteborgs stad 25 timmar i veckan för barn till arbetssökande.

Majoriteten av övriga kommuner i Sverige har en vistelsetid på 15 timmar i veckan för barn till föräldralediga och arbetssökande. De kommuner som har en vistelsetid som överstiger 15 timmar i veckan ligger företrädesvis i Stockholmsområdet.

Verksamhetsperspektiv

I dagsläget baseras förskolans bemanning på barnens vistelsetider vilket innebär att personal är på plats när barnen är på plats. Detta innebär att planeringstid och kompetensutvecklingstid förläggs till de tider under veckan där antalet barn i grupper är något färre. Utökas vistelsetiden för barn till föräldralediga och arbetssökande till sex timmar om dagen, fem dagar i veckan skulle förskolans behov av bemanning öka för att bibehålla kvaliteten. Utökade vistelsetider medför även ökade måltidskostnader, förbrukningskostnader och belastning på lokaler.

Barnkonsekvensanalys

Förskolan syftar till att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg för att lägga grunden för det fortsatta lärandet. En barnkonsekvensanalys har genomförts med syfte att säkerställa att barnens rättigheter finns med inför beslutsfattandet kring utökad vistelsetid. I denna fråga har bankonventionens artiklar 2 och 18 samt artiklarna 3 och 12 som alltid är vägledande beaktats i barnkonsekvensanalysen.

Analysen över vad som är barnets bästa har resulterat i ett resonemang om att utökad vistelsetid på förskola eller pedagogisk omsorg kan gynna vissa barn. Emellertid finns det inget som talar för att ökad vistelsetid generellt är gynnsamt för varje enskilt barn. Utökas vistelsetiderna utan att bemanningens anpassas i motsvarande grad finns risken att kvaliteten påverkas. Skollagen säkerställer att barn till föräldralediga och arbetssökande erbjuds 15 timmar förskola för att alla barn ska få möjlighet att ta del av förskolans utbildning, sammanhang och rutiner. Barn som har behov av utökad vistelsetid kan redan i dagsläget kan erbjudas det.

Ekonomiskt perspektiv

I dagens resursfördelningsmodell ersätts förskolorna per barn oavsett om barnen är på förskolan mer eller mindre än heltid. Verksamheten planerar sedan bemanningen så att personaltätheten är som högst under de perioder på dagen då det är som mest barn i grupperna. En ökning av vistelsetider till 30 timmar i stället för 15 eller 20 timmar i förskola eller pedagogisk omsorg skulle medföra ett behov av att tillföra personal för att inte inverka på dagens personaltäthet över hela dagen.

En utökning av vistelsetiderna för barn till föräldralediga utan att minska personaltätheten innebär ett behov om utökning av 15,3 årsarbetare vilket motsvarar 8,3 mnkr. Utökade vistelsetider för barn, vars föräldrar är arbetssökande medför ett behov om 1,3 årsarbetare vilket motsvarar 0,7 mnkr. Totalt uppgår kostnaden för 16,6 årsarbetare till 9 mnkr. När avgiftsintäkter från förskoleavgifter på 2,3 mnkr är avräknade blir den totala kostnadsökningen 6,7 mnkr.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att utökad vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetssökande skulle öka barngruppernas storlek under större delen av dagen på kommunens förskolor. Utökade vistelsetider med bibehållen personaltäthet medför ökade kostnader motsvarande 6,7 miljoner kronor. Förvaltningen anser vidare att de barn som har behov av utökad tid redan idag kan erbjudas utökad vistelsetid.

Päivi Malmsten
Sektorschef

Annika Gry
Tf Verksamhetschef

Lämna ett medborgarförslag

✓ 1. Inlämnat av

Inlämnat av	
Personnummer	
För- och efternamn	JENNIE SCHÄFER
Adress	
Telefon	Postnummer och ort
Mobiltelefon	E-postadress
Notifieringar	
E-post	
SMS	

✓ 2. Ditt förslag

Rubrik på ditt förslag
Syskons rätt till förskoletid

Beskriv förslaget
<p>I skrivande stund följer Härryda kommun skollagen genom att endast erbjuda syskon 15 timmar per vecka på förskolan oberoende av föräldrarnas sysselsättning. Det finns det inget hinder för kommunen att erbjuda fler timmar för att tillgodose barns behov av utveckling och lärande. Med anledning av detta så föreslår detta medborgarförslag att kommunen utökar rätten till förskola för barn med mindre syskon för en förälder är föräldraledig till minst 6 h per dag fem dagar per vecka under ordinarie förskoleterminer med gällande förskoleavgift. (Inte avgiftsfri).</p> <p>Många barn finner sitt sammanhang i förskolans verksamhet. Ett sammanhang där de får utvecklas och lära sig precis som det är tänkt. När barn får syskon berättigas inte barnen längre att delta i förskolans pedagogiska verksamhet alla dagar i veckan såsom innan. Barnens rutiner och sammanhang för lärande prioriteras bort till förmån för en förlegad syn att barn har det bäst med sina föräldrar. Vi är flera med barn som står bakom detta förslag som sett baksidan av hur kommunen idag beslutar om extra tid på förskolan utöver de 15h/vecka. Det talas hellre om hänvisning till familjestödsenheten/socialtjänsten än om att utöka barns tid på förskolan där föräldrar och många gånger även vården anser att det finns behov av detta för barnets lärande och utveckling.</p> <p>Härryda kommun arbetar mot att få Sveriges bästa skola. Ett projekt där förskolan verkar ha lämnats utanför. För att få Sveriges bästa skola behöver kommunens barn få full rätt till sin utbildning även i förskolan. Enligt barnkonventionen har barn rätt till att gå i skolan. Förskolan lyder under skolverkets läroplan för förskolan och är inte någon socialverksamhet eller barnpassning. Därmed bör just barnens möjlighet till lärande och utveckling prioriteras. Föräldrar skall ha beslutande rätt kring barnets behov av tid på förskolan för sin utveckling och lärande. Barn utan syskon får en fördel gentemot de barn som får syskon. Det skall vara en självklarhet att kunna delta i förskolans pedagogiska verksamhet må-fredag. Man vet att en bra förskola ger en god grund till lärande längre fram i skolgången - det är inte något vi skall se förbi. Medborgarförslagsstöds kan följas via: www.skrivunder.com/stod_medborgarforslag_i_harryda_kommun_for_syskons_ratt_till_forskol</p>

